ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

3 Δεκεμβρίου 2018 | ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ | Αρ. Φύλλου **5410**

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 1075/8-11-2018

Έγκριση Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Πολιτική Οικονομία».

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4485/2017 «Οργάνωση και Λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 114), και ειδικότερα τα άρθρα 30 έως και 37, 45 και 85.

2. Την αριθμ. 163204/Ζ1/29-09-2017 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

3. Την αριθμ. 216772/Ζ1/08-12-2017 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 4334/12-12-2017, τ. Β΄) με τίτλο «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών».

4. Τις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 19 και την παρ. 3α του άρ. 42 του ν. 4521/2018 (ΦΕΚ Α΄ 38) «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις».

5. Τις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 101 του ν. 4547/2018 (ΦΕΚ Α΄ 102).

6. Τις διατάξεις του ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (ΦΕΚ Α΄195), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

7. Τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 83), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

8. Το π.δ. 85/31-05-2013 (ΦΕΚ Α΄124) «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών».

9. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 (ΦΕΚ 189 τ. Α΄/02-08-2005) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

10. Το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 25ης Απριλίου 2018).

11. Το απόσπασμα πρακτικού της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 09-05-2018).

12. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (συνεδρία 14-05-2018).

13. Το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

την έγκριση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Πολιτική Οικονομία», από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019, ως ακολούθως:

ΑΡΘΡΟ 1
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ – ΣΚΟΠΟΣ

Το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ είναι η Πολιτική Οικονομία. Σκοπός του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Πολιτική Οικονομία» είναι η παροχή άρτιας και ποιοτικής εκπαίδευσης υψηλού επιπέδου, που θα προσφέρει στους υποψήφιους:

Α. Την απόκτηση των αναγκαίων θεωρητικών και αναλυτικών εργαλείων για την προσέγγιση κρίσιμων ζητημάτων που απασχολούν σε εθνικό και διεθνές επίπεδο τους οικονομολόγους και τους κοινωνικούς επιστήμονες.

Β. Τη δυνατότητα κατανόησης των σημαντικότερων θεωρητικών συνεισφορών από τις διαφορετικές, μη συμβατικές, σχολές οικονομικής σκέψης.

Γ. Την κατάλληλη θεωρητική και τεχνική προετοιμασία για εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής μετά την ολοκλήρωση του ΠΜΣ και την απόκτηση του ΔΜΣ.

Δ. Την προαγωγή της έρευνας στους τομείς επιστημονικών δραστηριοτήτων του Τμήματος και την παραγωγή νέας γνώσης στο χώρο της οικονομικής θεωρίας και πολιτικής.

Ε. Τη δημιουργία ικανών επαγγελματιών μέσω της απόκτησης ευρύτερων θεωρητικών γνώσεων και δεξιοτήτων που αφορούν την οικονομική επιστήμη.

ΣΤ. Τη δημιουργία συνεργιών τόσο με τον α΄ κύκλο σπουδών, όσο και με τα άλλα ΠΜΣ του ΤΟΕ για τη μέγιστη δυνατή δραστηριοποίηση των πόρων και υποδομών του τμήματος.

Ζ. Την προβολή των δυνατοτήτων του Τμήματος μέσα από ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα σπουδών το οποίο θα παρέχει: (α) γνώση σημαντικότερων θεωρητικών ζητημάτων και μεθόδων ανάλυσης που βρίσκονται στο επίκεντρο της Πολιτικής Οικονομίας, (β) προσεγγίσεις οι οποίες θα αναδεικνύουν την κοινωνική διάσταση του γνωστικού πεδίου της Πολιτικής Οικονομίας αλλά και τις θεωρητικές διαμάχες μεταξύ των αντικρουόμενων σχολών σκέψης, (γ) άμεση σύνδεση των θεωρητικών προσεγγίσεων με ζητήματα οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής δ) ιδιαίτερη έμφαση σε θεωρητικές προσεγγίσεις που αποκλίνουν από την κυρίαρχη οικονομική θεωρία, ώστε να προωθηθεί ο πλουραλισμός των ιδεών που στοιχειοθετούν το ευρύ φάσμα της σύγχρονης Πολιτικής Οικονομίας.

Η. Τη συμμετοχή των φοιτητών σε έναν ενεργό και δραστήριο ακαδημαϊκό χώρο, με βαθιά γνώση των σύγχρονων οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων.

Θ. Να καταστεί το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του ΕΚΠΑ πόλος έλξης ακαδημαϊκών εγνωσμένου κύρους, δίνοντας χώρο ανάπτυξης και γόνιμης έκφρασης των ιδεών της σύγχρονης διανόησης στη χώρα μας.

Το ΠΜΣ οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στην «Πολιτική Οικονομία» μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών. Η απόδοση του τίτλου του ΔΜΣ σε άλλη γλώσσα καθορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Ο τίτλος απονέμεται από το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΑΡΘΡΟ 2

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΜΣ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του ΠΜΣ σύμφωνα με το ν. 4485/2017 είναι:

1. Η Σύγκλητος

Η Σύγκλητος είναι το αρμόδιο όργανο για θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των ΠΜΣ. Επίσης η Σύγκλητος ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με το ΠΜΣ δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα (παρ. 2, άρ. 31, ν. 4485/2017).

2. Η Συνέλευση του Τμήματος

Αρμοδιότητες της Συνέλευσης είναι:

- Ορίζει τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής (ΣΕ).

- Κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του ΠΜΣ.

- Συγκροτεί επιτροπές επιλογής ή εξέτασης των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών.

- Διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το ΔΜΣ.

- Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ΄ του ν. 4485/2017 (παρ. 3, αρ. 31, ν. 4485/2017).

3. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. Η Σ.Ε. απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, τα οποία έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία. Η θητεία του Προέδρου της Σ.Ε. μπορεί να ανανεωθεί μία φορά..Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και:

- Εισηγείται την κατανομή του διδακτικού έργου μεταξύ των διδασκόντων του ΠΜΣ.

- Εξετάζει φοιτητικά θέματα όπως αιτήσεις αναστολής φοίτησης, παράτασης σπουδών, αναγνώρισης μαθημάτων από προηγούμενη μεταπτυχιακή εκπαίδευση, αντικατάστασης μαθημάτων του παρόντος Προγράμματος με μαθήματα άλλων Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων και εισηγείται σχετικά στη Σ.Ε, αποφασίζει ως προς την οικονομική διαχείριση και ειδικότερα ως προς την έγκριση των δαπανών του προγράμματος και πιστοποιεί τη σχέση εκπαιδευτικών αναγκών του προγράμματος με τις εκάστοτε αιτούμενες δαπάνες.

- Αποφασίζει, με εξουσιοδότηση της Συνέλευσης του Τμήματος, ως προς την οικονομική διαχείριση και ειδικότερα ως προς την έγκριση των δαπανών του προγράμματος και πιστοποιεί τη σχέση εκπαιδευτικών αναγκών του προγράμματος με τις εκάστοτε αιτούμενες δαπάνες.

Η ΣΕ συνεδριάζει τακτικώς, αν υπάρχουν θέματα, μια φορά κάθε μήνα, και, εκτάκτως, όταν κρίνεται αναγκαίο. Η επιτροπή συγκαλείται εκτάκτως έπειτα από αίτηση του Διευθυντή του ΠΜΣ ή τριών (3) τουλάχιστον μελών της. Τα πρακτικά της ΣΕ τηρούνται από τη Γραμματεία και υπογράφονται από το Διευθυντή του ΠΜΣ. Η ΣΕ μπορεί να αναθέσει σε ένα μέλος ή επιτροπή να εισηγηθεί ένα συγκεκριμένο θέμα. Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας βαρύνει η ψήφος του Διευθυντή του ΠΜΣ. Ως απαρτία θεωρείται η παρουσία τριών (3) τουλάχιστον μελών της Επιτροπής, ενώ πρέπει απαραίτητα να είναι παρών ο Διευθυντής του ΠΜΣ. Σε περίπτωση κωλύματος, ο Διευθυντής αντικαθίσταται από τον Αναπληρωτή του.

4. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. και ο Αναπληρωτής του

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. είναι μέλος της Σ.Ε. και ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία. Προεδρεύει της Σ.Ε., είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, είναι του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και ασκεί τα καθήκοντα που ορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες. Ο Διευθυντής δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντής. Έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Συγκαλεί σε συνεδρίαση τη ΣΕ.

β) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των εν λόγω συνεδριάσεων, λαμβάνοντας υπόψη εισηγήσεις των μελών του ΠΜΣ.

γ) Ορίζει εκλογές για την αναπλήρωση μελών επιτροπών λόγω κένωσης θέσης.

δ) Έχει την ευθύνη σύνταξης του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στη Συνέλευση για έγκριση.

ε) Είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και για την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.

στ) Κατά τη λήξη της θητείας του, καθώς και της ΣΕ, συντάσσει αναλυτικό απολογισμό του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του ΠΜΣ, καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση της χρήσης των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του ΠΜΣ.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του ΠΜΣ είναι καθηγητής ή αναπληρωτής Καθηγητής και εκπληρώνει τα καθήκοντα του Διευθυντή σε περίπτωση απουσίας του.

Το ΠΜΣ «Πολιτική Οικονομία» υποστηρίζεται από Γραμματεία του Προγράμματος που είναι εγκατεστημένη στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του ΕΚΠΑ. Η Γραμματεία του ΠΜΣ έχει ως καθήκον τη γενική γραμματειακή υποστήριξη την προετοιμασία της διαδικασίας εισδοχής υποψηφίων, την τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, τη γραμματειακή υποστήριξη της ΣΕ, την καταχώριση βαθμολογιών, τη διαχείριση της βασικής επικοινωνίας μεταξύ του ΠΜΣ και των φοιτητών κ.λπ.

ΑΡΘΡΟ 3
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Στο ΠΜΣ «Πολιτική Οικονομία» γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων ή Σχολών ΑΕΙ της ημεδαπής ή κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, για τους οποίους απαιτείται αναγνώριση του τίτλου σπουδών από τον ΔΟΑΤΑΠ, από τμήματα που σχετίζονται με το πεδίο των Οικονομικών Επιστημών. Επίσης μπορούν να γίνουν δεκτοί απόφοιτοι από τμήματα που θεραπεύουν άλλα γνωστικά αντικείμενα που εμπίπτουν στο ευρύ πεδίο των Κοινωνικών και Διοικητικών Επιστημών, αλλά και από τμήματα στο πεδίο των θετικών επιστημών (τμήματα Μαθηματικών, Στατιστικής, Πληροφορικής κ.λπ.) και των οποίων τα προγράμματα σπουδών έχουν κάποια συνάφεια με τα παραπάνω αναφερθέντα τμήματα.

Στο ΠΜΣ «Πολιτική Οικονομία» γίνονται επίσης δεκτοί ως υπεράριθμοι υπότροφοι και μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΤ σύμφωνα με την παρ. 8 του άρ. 34 του ν. 4485/2017.

Ο αριθμός των εισακτέων φοιτητών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε τριάντα πέντε (35) κατ' έτος.

Το ΠΜΣ «Πολιτική Οικονομία»προγραμματίζεται να απασχολεί κατ' έτος για το σύνολο των υποχρεωτικών και κατ' επιλογήν μαθημάτων του προγράμματος περίπου 15 διδάσκοντες, ήτοι 8-10 μέλη ΔΕΠ και ομότιμους καθηγητές του Τμήματος, 3-4 μεταδιδάκτορες και διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/80 του Τμήματος, και 3-4 μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων ή διδάκτορες ως εξωτερικούς συνεργάτες. Ο ανώτατος αριθμός εισακτέων φοιτητών κατ' έτος ανέρχεται στους 35. Αυτό αντιστοιχεί σε (70/15 = 4.6) λιγότερους από 5 φοιτητές ανά διδάσκοντα. Τα ανωτέρω στοιχεία δίνονται κατά προσέγγιση και ανταποκρίνονται στα δεδομένα του έτους σύνταξης του Κανονισμού.

Οι διδάσκοντες του ΠΜΣ προέρχονται τουλάχιστον κατά 60% από το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Για τις διδακτικές ανάγκες του Προγράμματος τηρούνται οι προϋποθέσεις του άρ. 36 του ν. 4485/2017.

ΑΡΘΡΟ 4
ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η επιλογή των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με το νόμο 4485/2017 και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Κάθε Μάιο, με απόφαση της Σ.Ε. του ΠΜΣ δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΠΜΣ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του ΠΜΣ, σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Σ.Ε.

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

1. Αίτηση Συμμετοχής
2. Βιογραφικό σημείωμα
3. Επικυρωμέν ο Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών
4. Αναλυτική βαθμολογία
5. Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν
6. Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
7. Δύο συστατικές επιστολές

Οι φοιτητές από ιδρύματα της αλλοδαπής πρέπει να ξεκινήσουν τη διαδικασία έκδοσης πιστοποιητικού αντιστοιχίας και ισοτιμίας από τον ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με το άρθ. 34, παρ. 7 του ν. 4485/2017 και την παρ. 5 του άρθρου 101 του ν. 4547/2018 (ΦΕΚ Α΄ 102).

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να συμπεριλάβουν στο φάκελό τους κάθε άλλο στοιχείο που θεωρούν ότι ενισχύει την υποψηφιότητά τους.

Η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Βαθμός πτυχίου
- Κατοχή άλλου πτυχίου β΄ κύκλου σπουδών
- Επαγγελματική εμπειρία
- Ερευνητική δραστηριότητα
- Συστατικές επιστολές
- Προφορική συνέντευξη κατά τη διαδικασία επιλογής σε Επιτροπή Αξιολόγησης Αιτήσεων οριζόμενη από τη ΣΕ

Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η ΣΕ καταρτίζει Πίνακα των επιλεχθέντων φοιτητών. Οι επιλεχθέντες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του ΠΜΣ εντός χρονικού διαστήματος που θα καθορίζει η Σ.Ε. Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσοτέρων φοιτητών, θα κληθούν αν υπάρχουν, οι επιλαχόντες, με βάση τη σειρά τους στον πίνακα επιλεχθέντων, να εγγραφούν στο Πρόγραμμα.

ΑΡΘΡΟ 5
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «Πολιτική Οικονομία» του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στην κατεύθυνση της Πολιτικής Οικονομίας.

Η χρονική διάρκεια φοίτησης για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) του Προγράμ-

ματος ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα πλήρους φοίτησης. Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών, ορίζεται στα πέντε (5) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Το ΠΜΣ «Πολιτική Οικονομία» παρέχει τη δυνατότητα μερικής φοίτησης, κατόπιν αιτήματος του φοιτητή ή φοιτήτριας προς τη Σ.Ε., η οποία θα μπορεί να έχει συνολική διάρκεια έως 6 ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής με αίτησή του μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο συνεχόμενα εξάμηνα. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρούνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης, δηλαδή στα 6 ακαδημαϊκά εξάμηνα.

ΑΡΘΡΟ 6
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το ΠΜΣ ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους. Για την απόκτηση ΔΜΣ απαιτούνται συνολικά 12 x 7,5 = 90 πιστωτικές μονάδες (ECTS). Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση και συγγραφή επιστημονικών εργασιών.

Για την απόκτηση του ΔΜΣ του ΠΜΣ «Πολιτική Οικονομία» είναι υποχρεωτική η επιτυχής παρακολούθηση 12 μαθημάτων (τέσσερα ανά εξάμηνο).

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης. Τα μαθήματα είναι τρίωρα, οργανώνονται σε εξάμηνα και διεξάγονται στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα.

Η Συνέλευση του Τμήματος στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους δύναται να αναπροσαρμόζει την ύλη των μαθημάτων ανάλογα με τις εξελίξεις της επιστήμης, τις ανάγκες των φοιτητών και τη διαθεσιμότητα του διδακτικού προσωπικού. Επίσης μπορεί να εντάξει στο πρόγραμμα μαθημάτων και κατ’ επιλογήν μαθήματα εναλλακτικά των ήδη προσφερόμενων. Το ενδεικτικό πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α΄ Εξάμηνο	
Μαθήματα (Υποχρεωτικά)	ECTS
Πολιτική Οικονομία Ι	7,5
Πολιτική Οικονομία ΙΙ	7,5
Ιστορία Οικονομικής Σκέψης	7,5
Εξέλιξη της Μακροοικονομικής Σκέψης	7,5
Σύνολο	30

Β΄ Εξάμηνο	
Μαθήματα (Υποχρεωτικά)	ECTS
Πολιτική Οικονομία ΙΙΙ	7,5
Πολιτική Οικονομία IV	7,5
Θεσμικά Οικονομικά	7,5
Ποσοτικές Μέθοδοι	7,5
Σύνολο	30

Επιλογή τεσσάρων μαθημάτων από μία προσαρμοζόμενη λίστα με προτεινόμενα μαθήματα

Γ΄ Εξάμηνο (επιλογή 4 μαθημάτων)	
Μαθήματα	ECTS
Σύγχρονη Νομισματική Θεωρία	75
Ελληνική Οικονομική Ιστορία	7,5
Πολιτική Θεωρία	7,5
Κοινωνική Πολιτική, Ανισότητα και Φτώχεια	7,5
Οικονομικά της Εργασίας - Μέλλον της Εργασίας	7,5
Πολιτική Οικονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης	7,5
Εφαρμοσμένη Οικονομετρία	7,5
Ποσοτικές Μέθοδοι Κοινωνικών Επιστημών	7,5
Ευρωπαϊκή Οικονομική Ιστορία	7,5
Πολιτική Οικονομία της Ανάπτυξης	7,5
Ειδικά Θέματα Προχωρημένης Πολιτικής Οικονομίας	7,5
Χρηματοοικονομική Ανάλυση	7,5
Διεθνή Οικονομικά (Διεθνές Εμπόριο-Διεθνή Χρηματοοικονομικά)	7,5
Οικονομικά του Περιβάλλοντος	7,5
Σύνολο	4x7.5 = 30

Τα οκτώ (8) μαθήματα των πρώτων δύο εξαμήνων είναι υποχρεωτικά και παρέχουν κυρίως την εισαγωγή, την εξοικείωση και την εμβάθυνση στις διάφορες προσεγγίσεις της Πολιτικής Οικονομίας (κυρίως τη Μαρξιστική, την Κεϋνσιανή, τη μετα-κεϋνσιανή, τη θεσμική, και άλλες νεομαρξιστικές και ριζοσπαστικές σχολές σκέψης), στην Ιστορία Οικονομικής Σκέψης και στα ποσοτικά εργαλεία που συνήθως χρησιμοποιούνται στις εμπειρικές εφαρμογές της Πολιτικής Οικονομίας.

Στο τρίτο εξάμηνο προσφέρεται ένα ευρύ σύνολο μαθημάτων πεδίου με περιεχόμενο και θεματολογία από τον ευρύτερο χώρο της Πολιτικής Οικονομίας, από τα οποία επιλέγονται τέσσερα.

Περιεχόμενο/Περιγραφή προσφερόμενων μαθημάτων

1. Πολιτική Οικονομία Ι

Ο βασικός στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή στο πεδίο της μαρξιστικής πολιτικής οικονομίας και πιο συγκεκριμένα στα σημαντικότερα θεωρητικά ζητήματατα οποία πραγματεύεται ο Marx ιδίως στους πρώτους δύο τόμους του «Κεφαλαίου» όπως η εργασιακή θεωρία της αξίας, η έννοια της καπιταλιστικής εμπορευματικής παραγωγής, η θεωρία κύκλησης και σχηματισμού του κεφαλαίου και της απόσπασης υπεραξίας, η συσσώρευση κεφαλαίου και ο σχηματισμός του «εφεδρικού στρατού εργασίας», το εμπορικό κεφάλαιο και τα σχήματα αναπαραγωγής. Τα θέματα που θα καλυφθούν περιλαμβάνουν τα εξής:

• Μεθοδολογικά ζητήματα και αντικείμενο του «Κεφαλαίου» - υλιστική αντίληψη της ιστορίας.
• Η εργασιακή θεωρία της αξίας.
• Ο μετασχηματισμός του χρήματος σε κεφάλαιο.
• Η έννοια της υπεραξίας και η διάκρισή της σε απόλυτη και σχετική – μήκος και εντατικότητα της εργάσιμης ημέρας – εργασιακή διαδικασία και τεχνολογική μεταβολή
• Η διαδικασία συσσώρευσης κεφαλαίου – ο «εφεδρικός στρατός εργασίας»
• Το εμπορικό κεφάλαιο
• Τα σχήματα απλής και διευρυμένης αναπαραγωγής.

2. Πολιτική Οικονομία ΙΙ

Η κεϋνσιανή επανάσταση: Το μάθημα εξετάζει την πολιτική οικονομία του έργου του J. M. Keynes και τις καινοτόμες ιδέες του γύρω από τη συμπεριφορά του καπιταλιστικού συστήματος, όπως τις ανέπτυξε στη Γενική Θεωρία και σε άλλα έργα του. Ειδική αναφορά γίνεται στην αρχή της ενεργού ζήτησης, στην έννοια του πολλαπλασιαστή, στο ρόλο του χρήματος και της αβεβαιότητας, στις απόψεις του Keynes για τον αποσταθεροποιητικό ρόλο της κερδοσκοπίας και της τάξης των εισοδηματιών, για την ύπαρξη ακούσιας ανεργίας ως τυπικής συνθήκης σε ένα laissez-faire μοντέλο καπιταλισμού, καθώς και στις προτάσεις του για τον περιορισμό της αστάθειας και την αναμόρφωση του παγκόσμιου νομισματικού συστήματος. Οι φοιτητές αναμένεται να έρθουν σε επαφή με μια προσέγγιση της λειτουργίας του καπιταλισμού, που έρχεται σε ρήξη με την κυρίαρχη ορθόδοξη παράδοση και που τονίζει την ανάγκη θεσμικών παρεμβάσεων για τη διασφάλιση της οικονομικής αποτελεσματικότητας, της πλήρους απασχόλησης και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Μεταξύ των θεμάτων που θα αναλυθούν είναι:
• Προσδοκίες, παραγωγή και απασχόληση.
• Θεωρία πιθανοτήτων και αβεβαιότητας.
• Επενδύσεις και οριακή αποδοτικότητα κεφαλαίου.
• Θεωρία του τόκου και του χρήματος.
• Ζητήματα οικονομικής πολιτικής και ρύθμισης της χρηματοπιστωτικού συστήματος.

3. Πολιτική Οικονομία ΙΙΙ

Στο μάθημα Πολιτική Οικονομία ΙΙΙ δίνεται έμφαση στην ανάλυση που παρουσιάζεται στον τρίτο τόμο του «Κεφαλαίου» και στην εξέλιξη της μαρξιστικής πολιτικής οικονομίας στο δεύτερο μισό του 20ου αιώνα μέχρι σήμερα. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζονται το πρόβλημα του μετασχηματισμού των άμεσων τιμών σε τιμές παραγωγής, η θεωρία ανταγωνισμού και συγκέντρωσης του κεφαλαίου, η θεωρία παραγωγικής και μη παραγωγικής εργασίας και οι θεωρίες οικονομικής κρίσης στο χώρο της ριζοσπαστικής και μαρξιστικής πολιτικής οικονομίας . Τα θέματα που θα καλυφθούν περιλαμβάνουν:
• Το πρόβλημα του μετασχηματισμού των αξιών σε τιμές παραγωγής
• Θεωρία πραγματικού ανταγωνισμού - Συγκέντρωση κεφαλαίου - Μονοπωλιακός καπιταλισμός
• Διάκριση παραγωγικής και μη παραγωγικής εργασίας
• Εθνικοί Λογαριασμοί και Μαρξικές κατηγορίες
• Μαρξιστικές θεωρίες κρίσης- η πρόσφατη κρίση

4. Πολιτική Οικονομία IV

Μετα-κεϋνσιανά οικονομικά: Το μάθημα αποσκοπεί να φέρει τους φοιτητές σε επαφή με τις βασικές ιδέες και προτάσεις πολιτικής της μετα-κεϋνσιανής οικονομικής σχολής. Στο πλαίσιο του μαθήματος καταγράφονται οι απόψεις παλαιών (Kalecki, Robinson, Kaldor, Minsky) και σύγχρονων εκπροσώπων της και εξετάζονται έννοιες όπως: η ενεργός ζήτηση, η θεμελιώδης αβεβαιότητα, το παράδοξο του κόστους, η ενδογένεια του χρήματος, η ολιγοπωλιακή διάρθρωση των αγορών, ο νομισματικός χαρακτήρας της οικονομίας, η χρηματοπιστωτική ευθραστότητα. Με βάση αυτές εκτίθεται και αναλύεται η μετα-κεϋνσιανή οπτική γύρω από το θεσμικό χαρακτήρα, τη συμπεριφορά και τον τρόπο διαχείρισης των σύγχρονων καπιταλιστικών οικονομιών. Οι φοιτητές θα αντιληφθούν τον υψηλό βαθμό απόκλισης της συγκεκριμένης σχολής σε σχέση με τις ιδέες της συμβατικής οικονομικής θεωρίας και θα γνωρίσουν ένα εναλλακτικό πλαίσιο πολιτικής που διαφοροποιείται ριζικά από τις κυρίαρχες σήμερα. Στα θέματα που θα καλυφθούν περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων:
• Η μεθοδολογία και τα βασικά χαρακτηριστικά των μετα-κεϋνσιανών οικονομικών
• Η μετα-κεϋνσιανή θεωρία της διανομής του εισοδήματος.
• Η μετα-κεϋνσιανή νομισματική και χρηματοπιστωτική ανάλυση.
• Η βραχυχρόνια συμπεριφορά της οικονομίας και η μετα-κεϋνσιανή θεωρία συσσώρευσης.
• Η πολιτική φιλοσοφία των μετα-κεϋνσιανών οικονομικών.

5. Ιστορία Οικονομικής Σκέψης

Οι διαλέξεις του μαθήματος Ιστορίας Οικονομικής Σκέψης διακρίνονται από μια σειρά εισαγωγικών και προχωρημένων θεμάτων. Διδακτικό στόχο αποτελεί η κατανόηση του τρόπου γένεσης και ανάπτυξης κυρίαρχων και μη συμβατικών θεωρητικών προσεγγίσεων, κυρίως από την εποχή του Adam Smith μέχρι και σήμερα. Η προσέγγιση του μαθήματος είναι ιστορική και αναλυτική. Η εξέλιξη της οικονομικής σκέψης παρουσιάζεται ως μια διαδοχική σειρά μεταβολών στην αντίληψη και την θεώρηση της φύσης της κοινωνικοοικονομικής διαδικασίας. Αυτές οι αλλαγές στο "όραμα" (vision κατά τον Schumpeter) της κυρίαρχης εκδοχής της οικονομικής σκέψης συνεπάγονται κάθε φορά την κατασκευή νέων αναλυτικών εννοιών και κατηγοριών και ενός νέου θεωρητικού προτύπου διάρθωσής τους. Επομένως το μάθημα δίνει έμφαση στον ιστορικό χαρακτήρα των οικονομικών θεωριών και στον τρόπο με τον οποίο τα πραγματικά κοινωνικοοικονομικά φαινόμενα διαμορφώνουν την εξέλιξη της οικονομικής θεωρίας.

Παράλληλα, στο μάθημα συζητείται η επικαιρότητα και η χρησιμότητα των διαφόρων ρευμάτων της οικονομικής σκέψης στα κλασικά θέματα της θεωρίας της αξίας και της διανομής αλλά και στα σύγχρονα προβλήματα όπως αναδείχθηκαν κατά τον 20ο αιώνα στις οικονομίες της Δύσης (της ανεργίας, των κοινωνικών ανισοτήτων, κ.λπ.). Το μάθημα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην γένεση και ιστορία της νεοκλασικής θεωρίας με σκοπό την πλη-

ρέστερη κατανόηση και κριτική αντιμετώπιση της κυρίαρχα διδασκόμενης οικονομικής θεωρίας καθώς και την προσέγγισή της ως τμήμα της ιστορίας των οικονομικών θεωριών.

6. Εξέλιξη της Μακροοικονομικής Σκέψης

Η κατανόηση της σύγχρονης μακροοικονομικής σκέψης διέρχεται μέσα από τον τρόπο με τον οποίο τα οικονομικά γεγονότα του 20ου αιώνα επέδρασαν στην ανάπτυξη των σημαντικότερων ιδεών και θεωριών. Το ευρύτατο γνωστικό πεδίο της μακροοικονομικής αφορά τη δομή, επίδοση και συμπεριφορά της συνολικής εγχώριας και διεθνούς οικονομίας. Κατά τις διαλέξεις του μαθήματος αναμένεται να εξεταστούν και να αξιολογηθούν η συμβολή του Jonh M. Keynes σε αντιπαραβολή με το παλαιότερο κλασικό υπόδειγμα, η εξέλιξη της ορθόδοξης κεϋνσιανής και μονεταριστικής προσέγγισης, η νέα κλασική σχολή, η θεωρία των πραγματικών οικονομικών κύκλων (realbusinesscycles), η νέα κεϋνσιανή σχολή και η συμβολή της νεώτερης μετά-κεϋνσιανής σκέψης και παράδοσης. Οι φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα να εξετάσουν και να αξιολογήσουν τις βασικές παραδοχές των υποδειγμάτων και συστημάτων σκέψης καθώς και τη δυνατότητά τους να παράγουν πολιτική, που να βασίζεται σε ρεαλιστικές υποθέσεις.

7. Ποσοτικές μέθοδοι

Το μάθημα Ποσοτικές Μέθοδοι καλύπτει τη θεωρητική τεκμηρίωση καθώς και την εφαρμογή των βασικών οικονομετρικών τεχνικών που είναι αναγκαίες για την κατανόηση των σύγχρονων μακροοικονομικών και μικροοικονομικών ζητημάτων. Οι φοιτητές καλούνται να εξοικειωθούν και να κατανοήσουν τα βασικά εργαλεία της οικονομετρικής ανάλυσης, καθώς και να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες ώστε να τα εξετάζουν με κριτικό πνεύμα. Τα θέματα που θα καλυφθούν περιλαμβάνουν:

- Γραμμική Παλινδρόμηση (OLS)
- Χρονολογικές σειρές (time series)
- Έλεγχος για μοναδιαία ρίζα (unit root)
- Έλεγχος για συνολοκλήρωση (cointegration)
- Τεχνικές panel data

8. Θεσμικά Οικονομικά

Στο μάθημα «Θεσμικά οικονομικά» αναλύονται οι βασικές αρχές της εν θέματι σχολής οικονομικής σκέψης, η οποία εξετάζει την οικονομία υπό το πρίσμα της εξέλιξης των θεσμών που διέπουν τη λειτουργία της. Εν συνεχεία, σκιαγραφείται η επίπτωση της εξελικτικής διαδικασίας των θεσμών στη διοικητική και επενδυτική λειτουργία των επιχειρήσεων, στην καταναλωτική συμπεριφορά των ατόμων και στην ευστάθεια του μακροοικονομικού και χρηματοοικονομικού συστήματος. Τα θέματα που θα καλυφθούν περιλαμβάνουν τα εξής:

1. Η εξέλιξη του κεφαλαίου
2. Επιδεικτική κατανάλωση
3. Χρηματοοικονομική κερδοσκοπία
4. Έννομο συμφέρον και πολιτικές χειραγώγησης άυλου κεφαλαίου
5. Πιστωτικοί κύκλοι

9. Σύγχρονη Νομισματική Θεωρία

Το μάθημα «Σύγχρονη νομισματική θεωρία» εξετάζει το ρόλο του χρήματος, του κράτους και του χρηματοπιστωτικού συστήματος στην οικονομία, έχοντας ως αφετηρία την Κεϋνσιανή σκέψη που αντιμετωπίζει τη σύγχρονη καπιταλιστική οικονομία ως μια νομισματική δομή. Παράλληλα, γίνεται εισαγωγή στη μεθοδολογία των υποδειγμάτων αποθεμάτων-ροών (stock-flowconsistentmodels) η οποία αποτελεί τον κορμό της σύγχρονης νομισματικής θεωρίας. Τα θέματα που θα καλυφθούν περιλαμβάνουν τα εξής:

1. Η ενδογένεια του χρήματος
2. Διασύνδεση της πραγματικής με τη χρηματοοικονομική πλευρά της οικονομίας
3. Χρηματοοικονομικά ισοζύγια θεσμικών τομέων
4. Ο ρόλος των δημοσιονομικών ελλειμμάτων στην ευστάθεια του χρηματοοικονομικού συστήματος της οικονομίας
5. Ενεργός ζήτηση, διανομή εισοδήματος, χρέος και οικονομική μεγέθυνση
6. Προγράμματα εγγυημένης απασχόλησης

10. Κοινωνική Πολιτική, Ανισότητα και Φτώχεια

Η σύγχρονη τάση απόρριψης της Κοινωνικής Πολιτικής ως τμήμα της ευρύτερης Οικονομικής Πολιτικής, αντανακλά την σταδιακή έκπτωση του Κοινωνικού Κράτους ως φορέα προώθησης της οικονομικής μεγέθυνσης.

Το μάθημα εξετάζει τους λόγους κρατικής παρέμβασης στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, παρουσιάζει μια ιστορική αναδρομή του κράτους πρόνοιας και τις θεωρητικές προσεγγίσεις του Κοινωνικού Κράτους, και αναλύει τους τρόπους άσκησης κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τι σημαίνει «κοινωνική πολιτική»; Γιατί είναι απαραίτητη η κρατική παρέμβαση; Ιστορική αναδρομή του κοινωνικού κράτους στις χώρες της Ευρώπης. Πολιτική Οικονομία: πώς επηρεάζεται η κοινωνική πολιτική από την ιδεολογία (σχολές πολιτικής σκέψης: νεοφιλελευθερισμός, φιλελευθερισμός, σοσιαλδημοκρατία, σοσιαλισμός. Κοινωνική δικαιοσύνη και κράτος);

11. Οικονομικά της Εργασίας - Μέλλον της Εργασίας

Στο μάθημα Οικονομικά της Εργασίας εξετάζονται ετερόδοξες προσεγγίσεις στα ζητήματα της αγοράς εργασίας. Πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές του μαθήματος επανέρχονται στο νεοκλασικό υπόδειγμα της αγοράς εργασίας φωτίζοντας και εξετάζοντας κριτικά τις υποθέσεις του υποδείγματος αυτού. Ειδικότερα, εξετάζονται με έμφαση στα εμπειρικά δεδομένα η επίδραση μιας σειράς πλευρών που η ορθόδοξη οικονομική επιστήμη αντιμετωπίζει ως στρεβλώσεις στην αγορά εργασίας, όπως η ύπαρξη και η διαπραγματευτική τακτική των συνδικάτων, ο ρόλος του κατώτατου μισθού, κτλ. Τα θέματα που θα καλυφθούν περιλαμβάνουν:

- Διαμόρφωση του μισθού στον τέλειο ανταγωνισμό
- Διαμόρφωση του μισθού υπό ατελείς συνθήκες ανταγωνισμού
- Συνδικαλιστικές ενώσεις και αγορά εργασίας
- Κατώτατος μισθός
- διαφορικοί μισθοί (wagedifferentials)
- σχέση παραγωγικότητας-μισθών

12. Πολιτική Οικονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το μάθημα πραγματεύεται το ζήτημα της ευρωπαϊκής ενοποίησης, το πλαίσιο της οικονομικής διακυβέρνη-

σης της ΕΕ και την πολυδιάστατη επιρροή που ασκεί στα εθνικά συστήματα ρύθμισης και συσσώρευσης των κρατών-μελών της. Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι συγκεκριμένες θεματικές προσεγγίζονται από εξελικτική σκοπιά στο επίκεντρο της οποίας βρίσκονται μετασχηματισμοί στις δομές ισχύος κοινωνικών τάξεων, ομάδων συμφερόντων, πολιτικών θεσμών και οικονομικών ιδεών κατά το δεύτερο μισό του 20ού αιώνα. Υπό το πρίσμα αυτό, καταγράφονται οι κύριοι σταθμοί της ενοποιητικής διαδικασίας, αναλύονται οι οικονομικές, κοινωνικές και ιδεολογικές παράμετροι που συνέδραμαν στη θεσμική εμβάθυνση της ΕΕ και στη δημιουργία της νομισματικής ένωσης. Επίσης αναπτύσσονται τα κύρια χαρακτηριστικά και οι πολιτικές προτεραιότητες της ΟΝΕ και περιγράφεται πώς αυτές επιδρούν σήμερα στο καθεστώς διαχείρισης, στις επιδόσεις και στη διανομή εισοδήματος στις ευρωπαϊκές οικονομίες. Αναφορά τέλος γίνεται στην οικονομική κρίση της Ευρωζώνης, στη θεσμική κρίση της ΕΕ και στις προοπτικές του ευρωπαϊκού ενοποιητικού εγχειρήματος. Τα θέματα που θα καλυφθούν περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

• Οικονομική ολοκλήρωση στην Ευρώπη: ιστορική αναδρομή και θεσμική εξέλιξη.

• Το καθεστώς οικονομικής πολιτικής της ΟΝΕ.

• Μακροοικονομικές ανισορροπίες, κοινωνικές ανισότητες και αναπτυξιακές αποκλίσεις στην ΕΕ.

• Ευρωζώνη, χρηματιστικοποίηση και οικονομική κρίση.

• Η θεσμική κρίση της ΕΕ: προβλήματα και προκλήσεις.

13. Εφαρμοσμένη Οικονομετρία

Στο μάθημα της Εφαρμοσμένης Οικονομετρίας οι φοιτητές καλούνται να επιλύσουν οικονομετρικά προβλήματα σε περιβάλλον Η/Υ. Ειδικότερα, σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές στις οικονομετρικές τεχνικές που είναι αναγκαίες για την επίλυση μακροοικονομικών ερωτημάτων και κατ' αυτόν τον τρόπο να τους προετοιμάσει για αυτοτελή ερευνητική δράση. Η κύρια έμφαση του μαθήματος δίνεται στην ανάπτυξη τεχνικών ικανοτήτων από την πλευρά των φοιτητών, ενώ επιπρόσθετα συμπληρώνεται η θεωρητική εξέταση οικονομετρικών ζητημάτων.

14. Ποσοτικές Μέθοδοι Κοινωνικών Επιστημών

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές του προγράμματος στη σημασία της χρήσης τεχνικών ποσοτικής ανάλυσης στο πεδίο των κοινωνικών επιστημών και ειδικά της οικονομικής επιστήμης. Στο πλαίσιο του μαθήματος, παρουσιάζονται μέθοδοι συλλογής και στατιστικής επεξεργασίας δεδομένων, περιγραφικής στατιστικής, επίλυσης διαφορικών εξισώσεων και ανάπτυξης μακροοικονομικών υποδειγμάτων. Παράλληλα, οι φοιτητές θα γνωρίσουν σε εισαγωγικό επίπεδο μια σειρά από μεθόδους και εργαλεία οικονομετρικής εκτίμησης μεταβλητών, μεθόδων προσομοίωσης και στοχαστικής ανάλυσης στο πεδίο των οικονομικών και κοινωνικών επιστημών. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση να εκτιμήσουν τη χρησιμότητα εφαρμογής μαθηματικών, στατιστικών και οικονομετρικών τεχνικών στο πεδίο της οικονομικής θεωρίας και ειδικά στην τεκμηρίωση θέσεων και προτάσεων οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής. Μεταξύ των θεματικών αντικειμένων του μαθήματος περιλαμβάνονται τα εξής:

• Συστήματα γραμμικών και μη γραμμικών εξισώσεων

• Εκτίμηση και έλεγχος υποθέσεων

• Θεωρία πιθανοτήτων και αρχές στατιστικής

• Μεθοδολογία και μέσα μοντελοποίησης

15. Ελληνική οικονομική ιστορία

Το μάθημα επικεντρώνεται σε μία ιστορική επισκόπηση της ελληνικής οικονομίας από τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια έως και την υπαγωγή της χώρας σε καθεστώς μνημονιακής επιτήρησης. Ειδικότερα αναλύεται η διαχρονική εξέλιξη των βασικών συστημάτων της ελληνικής οικονομίας υπό το πρίσμα της εκάστοτε εφαρμοσμένης οικονομικής πολιτικής καθώς και του διεθνούς οικονομικού και πολιτικού περιβάλλοντος. Παράλληλα, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα αίτια που οδήγησαν στην τρέχουσα οικονομική κρίση ενώ γίνεται και μία αποτίμηση ως προς την αποτελεσματικότητα των Προγραμμάτων Οικονομικής Πολιτικής που εφαρμόστηκαν στην ελληνική οικονομία. Τα θέματα που θα καλυφθούν περιλαμβάνουν τα εξής:

• Οι βασικές διενέξεις στο ζήτημα της μεταπολεμικής παραγωγικής ανασυγκρότησης.

• Οι μετασχηματισμοί του εγχώριου παραγωγικού υποδείγματος.

• Η αποτελεσματικότητα της οικονομικής πολιτικής στην επίτευξη των μακροοικονομικών στόχων.

• Οι ποσοτικές και ποιοτικές μεταβολές στην κοινωνική διαστρωμάτωση.

• Οι επιπτώσεις από την ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ και στην ΟΝΕ.

• Τα αίτια της τρέχουσας κρίσης της ελληνικής οικονομίας και οι πολιτικές αντιμετώπισής της.

16. Ευρωπαϊκή Οικονομική Ιστορία

Στο μάθημα αναλύονται οι διάφορες φάσεις από τις οποίες έχει διέλθει η ευρωπαϊκή οικονομία από την λήξη του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου έως σήμερα. Ειδικότερα εξετάζεται το μεταπολεμικό οικονομικό «θαύμα» των πρώτων μεταπολεμικών δεκαετιών καθώς και το πλέγμα πολιτικών που ευνόησαν τους πρωτοφανείς ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης και κεφαλαιακής συσσώρευσης. Μία διαδικασία η οποία διακόπηκε κατά την κρίση της δεκαετίας του 1970 και που οδήγησε στην μετάβαση του ευρωπαϊκού οικονομικού και πολιτικού συστήματος από τη λεγόμενη «σοσιαλδημοκρατική συναίνεση» στη «νεοφιλελεύθερη συναίνεση». Τέλος, στο ίδιο μάθημα αναλύονται οι πολιτικές και οικονομικές διεργασίες που συνεπάγονταν τα διαφορετικά στάδια οικονομικής ενοποίησης των καπιταλιστικών οικονομιών της Ευρώπης με κορύφωση την κρίση της Ευρωζώνης που σημειώθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 2010. Τα θέματα που θα καλυφθούν περιλαμβάνουν τα εξής:

• Παραγωγικές αναδιαρθρώσεις της ευρωπαϊκής οικονομίας μετά τη λήξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

• Η δημιουργία του ευρωπαϊκού κράτους πρόνοιας και η νεοφιλελεύθερη απορρύθμισή του.

• Η διαδικασία ενοποίησης των καπιταλιστικών οικονομιών.

• Η μετάβαση των πρώην σοσιαλιστικών οικονομιών σε οικονομίες της αγοράς και οι διεργασίες στην Ευρωπαϊκή οικονομία.

• Από τον «Έλληνα ασθενή» στα PIIGS: Η κρίση της Ευρωζώνης και οι προσπάθειες επίλυσής της.

17. Πολιτική Οικονομία της Ανάπτυξης

Το μάθημα εξετάζει ορισμένα βασικά στοιχεία αναπτυξιακών προσεγγίσεων και θεωριών οικονομικής ανάπτυξης. Ζητήματα εισοδήματος, φτώχειας, ανισότητας, λειτουργίας θεσμών, αγροτικής παραγωγής, δομικών μετασχηματισμών καθώς και θέματα που άπτονται του χώρου της χρηματοοικονομικής διαμεσολάβησης, υπεισέρχονται ώστε να εμφυσήσουν διαφορετική πνοή στην οικονομική θεωρία. Ποιες οι βασικές θεωρίες ανάπτυξης; Τι σημαίνει «αναπτυξιακό πρότυπο»; Ποια η αναπτυξιακή επίδραση των οικονομικών μεγεθών; Πώς αναπτύσσεται η παγκόσμια οικονομία;

Η έμφαση δίνεται στα δυναμικά υποδείγματα μεγέθυνσης και ανάπτυξης. Οι θεματικές αφορούν: τη μετανάστευση, τον εκσυγχρονισμό της οικονομικής ζωής, την τεχνολογική αλλαγή, τις στατικές και δυναμικές θεωρίες πολιτικής οικονομίας, τη δυναμική της διανομής εισοδήματος και των θεσμικών μεταβολών, τη δομή των επιχειρήσεων στις αναπτυγμένες χώρες, τη διαφάνεια και λειτουργία των χρηματαγορών, τις ιδιωτικοποιήσεις, το σύστημα τραπεζικής πίστης και λειτουργίας και το πλαίσιο λειτουργίας των αγορών αναδυόμενων οικονομιών.

18. Ειδικά Θέματα Προχωρημένης Πολιτικής Οικονομίας

Στο μάθημα αυτό, οι φοιτητές και φοιτήτριες καλούνται να εξοικειωθούν με τη χρήση και ανάπτυξη θεωρητικών και ποσοτικών εργαλείων όσον αφορά θεμελιώδη ζητήματα της μαρξιστικής πολιτικής οικονομίας που αναπτύχθηκαν κυρίως στα μαθήματα Πολιτική Οικονομία Ι και ΙΙΙ. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να εμπλουτίσουν τις θεωρητικές και τεχνικές τους δεξιότητες ως προς τη διερεύνηση ζητημάτων και χαρακτηριστικών του σύγχρονου καπιταλισμού. Τα θέματα που θα καλυφθούν περιλαμβάνουν τα εξής:

• Μεθοδολογία μετασχηματισμού των αξιών σε τιμές παραγωγής.

• Ο ενδοκλαδικός και ο διακλαδικός ανταγωνισμός-Ρυθμιστικό κεφάλαιο και εμπειρική ανάλυση της διαδικασίας του ανταγωνισμού στην ελληνική οικονομία.

• Ανάλυση του ποσοστού κέρδους και θεωρίες κρίσεων.

• Μαρξιστικές σχολές και προσεγγίσεις – Κοινωνικές δομές συσσώρευσης–«Μακρά κύματα» - Σχολή της ρύθμισης –Συμπίεση των κερδών-Σχολή Μονοπωλιακού κεφαλαίου – κλασική-μαρξική σχολή.

• Η παραγωγική και η μη παραγωγική εργασία στις σύγχρονες οικονομίες – Κοινωνική διαστρωμάτωση και εργατική τάξη στο σύγχρονο καπιταλισμό και την ελληνική κοινωνία.

19. Χρηματοοικονομική Ανάλυση

Το μάθημα εστιάζει στα επιστημονικά αντικείμενα του χρήματος, της τραπεζικής και της χρηματοοικονομικής ανάλυσης. Αυτό εμπεριέχει τη μελέτη των μικροοικονομικών της τραπεζικής επιχείρησης καθώς και τη μελέτη των αγορών όπου λαμβάνει χώρα η τραπεζική διαμεσολάβηση σε συνδυασμό με την χρηματοοικονομική θεωρία εν γένει. Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο του γνωστικού αντικειμένου της χρηματοοικονομικής δεν υφίσταται ξεκάθαρος διαχωρισμός του από την μικροοικονομική ή την μακροοικονομική θεωρία και για το λόγο αυτό θα ασχοληθούμε επίσης και με ζητήματα όπως είναι ο προσδιορισμός της ζήτησης αλλά και της προσφορά του χρήματος, η θεωρία προσδιορισμού των επιτοκίων, καθώς και με θέματα που άπτονται της νομισματικής πολιτικής και της λειτουργίας των χρηματοοικονομικών αγορών. Τα τελευταία είναι γνωστικά αντικείμενα που παραδοσιακά αντιμετωπίζονταν στο πλαίσιο της μακροοικονομικής.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

• 1. Ο ρόλος του χρηματοπιστωτικού συστήματος

• 2. Εισαγωγή στα χρηματοοικονομικά συστήματα

• 3. Θεωρία χαρτοφυλακίου

• 4. Ο καθορισμός των βραχυχρόνιων επιτοκίων

• 5. Η διάρθρωση των επιτοκίων

• 6. Αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων

• 7. Οι τράπεζες και η προσφορά χρήματος

• 8. Η ζήτηση χρήματος

• 9. Νομισματική Πολιτική

• 10. Αγορές (χρήματος, Εταιρικών Ομολόγων (Ομολογιών), μετοχών, συναλλάγματος)

• 11. Παράγωγα προϊόντα: Οι αγορές προθεσμιακών χρηματοοικονομικών συμβολαίων. Δικαιώματα προαίρεσης, συμβόλαια ανταλλαγής και λοιπά παράγωγα προϊόντα.

• 12. Χρηματοοικονομική καινοτομία και ρύθμιση των χρηματοπιστωτικών αγορών.

• 13. Αποτελεσματικότητα της χρηματοπιστωτικής αγοράς.

20. Διεθνή Οικονομικά (Διεθνές Εμπόριο - Διεθνή Χρηματοοικονομικά)

Στο μάθημα «Διεθνή Οικονομικά» εξετάζεται η διαδικασία της παγκοσμιοποίησης σε ένα ιστορικό πλαίσιο και αναλύονται θεωρητικές προσεγγίσεις αναφορικά με τις επιπτώσεις του διεθνούς εμπορίου και του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος στη συσσώρευση κεφαλαίου, στον πληθωρισμό, στην ανεργία, στη διανομή εισοδήματος και στην ταξική σύγκρουση. Τα θέματα που θα καλυφθούν περιλαμβάνουν τα εξής:

1. Παγκοσμιοποίηση και ελεύθερη κίνηση κεφαλαίου

2. Βασικά υποδείγματα διεθνούς εμπορίου

3. Διεθνές εμπόριο, μισθοί και διανομή εισοδήματος

4. Η «ανέφικτη τριάδα» και κριτικές προσεγγίσεις

5. Η δομή του παγκόσμιου χρηματοοικονομικού συστήματος και διεθνείς ανισορροπίες

6. Τρέχουσες προσεγγίσεις στην παγκόσμια οικονομική κρίση

21. Οικονομικά του Περιβάλλοντος

Το μάθημα «Οικονομικά του Περιβάλλοντος» προσεγγίζει από διαφορετικές θεωρητικές σκοπιές τη διανομή περιορισμένων περιβαλλοντικών πόρων μεταξύ ανταγωνιστικών σκοπών και ατόμων ή τάξεων με ανταγωνιστικά συμφέροντα. Το μάθημα περιλαμβάνει μικροοικονομικές και μακροοικονομικές προσεγγίσεις όσον αφορά

τη βιωσιμότητα του φυσικού περιβάλλοντος και τους φραγμούς που θέτει στις προοπτικές οικονομικής μεγέθυνσης, καθώς και την κατανομή του περιβαλλοντικού κόστους και οφέλους μεταξύ ανταγωνιστικών συμφερόντων. Τα θέματα που θα καλυφθούν περιλαμβάνουν τα εξής:

• Ο νόμος της εντροπίας και της οικονομικής εξέλιξης
• Η περιβαλλοντική καμπύλη Kuznets
• Ανισότητα και περιβαλλοντική προστασία
• Κόστη, οφέλη και ανισομετρία της περιβαλλοντικής προστασίας
• Πνευματικά δικαιώματα, παγκοσμιοποίηση και πολιτική οικονομία των Παγκόσμιων Συμφωνιών Κλιματικής Αλλαγής.

22. Πολιτική Θεωρία

Το μάθημα εξετάζει μια σειρά από θεωρητικές έννοιες και ζητήματα που άπτονται του πεδίου της σύγχρονης πολιτικής θεωρίας. Παρουσιάζονται και αναλύονται διαφορετικές προσεγγίσεις όσον αφορά τη σχέση πολίτη, κοινωνίας και κράτους, εξετάζεται πώς η σχέση αυτή έχει εξελιχθεί στον χρόνο και πώς έχει επηρεάσει τη λειτουργία της πολιτείας, το νομικό της πλαίσιο, τους θεσμούς, τα ανθρώπινα δικαιώματα. Στο πλαίσιο του μαθήματος, η συγκεκριμένη ανάλυση αναπτύσσεται υπό το πρίσμα της ιστορικής εξέλιξης του καπιταλισμού, των αλλαγών στο πεδίο της κυρίαρχης πολιτικής ιδεολογίας και οικονομικής θεωρίας με ιδιαίτερη έμφαση στον πρόσφατο νεοφιλελεύθερο μετασχηματισμό. Ειδικότερα, αναλύονται ο ρόλος του κράτους, το μοντέλο διακυβέρνησης, μορφές κοινωνικής οργάνωσης και δράσης, θεσμοί της οικονομίας και στόχοι οικονομικής πολιτικής και η επίδραση που έχουν στη λειτουργία της πολιτείας, της δημοκρατίας, στις δομές κοινωνικές εκπροσώπησης και πολιτικής δράσης. Μεταξύ των ζητημάτων που αναλύονται είναι:

• Απορρύθμιση, απασχόληση και ευημερία.
• Παγκοσμιοποίηση, κράτος και κοινωνική-πολιτική εκπροσώπηση.
• Δικαιοσύνη, ισότητα και κοινωνικά δικαιώματα.
• Κράτος, δημοκρατία και κοινωνικά κινήματα.

ΑΡΘΡΟ 7
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το συνολικό εκπαιδευτικό έργο του προγράμματος διαρθρώνεται σε τρία εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, του πρώτου έτους και το χειμερινό του δεύτερου έτους. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις εβδομάδες εξετάσεων. Όλα τα μαθήματα εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ και οι φοιτητές θα ενημερώνονται και ηλεκτρονικά από τη Γραμματεία του ΠΜΣ.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του ΠΜΣ πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές εξετάσεις ή με εκπόνηση γραπτών εργασιών καθ’ όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον διδάσκοντα του κάθε μαθήματος. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10 με άριστα το 10 και βάση το 5. Στην κλίμακα αυτή υιοθετείται και η χρήση της μισής μονάδας. Η βαθμολογία των μαθημάτων κατατίθεται στη Γραμματεία του ΠΜΣ εντός 20 ημερών από τη λήξη της εξεταστικής περιόδου.

Για την απόκτηση ΔΜΣ κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς εντός του ανώτατου επιτρεπομένου ορίου των πέντε (5) ακαδημαϊκών εξαμήνων, σε 12 μαθήματα και συγκεκριμένα στο σύνολο των οκτώ υποχρεωτικών και τεσσάρων εκ των προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής του ΠΜΣ, συγκεντρώνοντας ενενήντα (90) ECTS.

Εάν μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων,σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν το έχει ολοκληρώσει επιτυχώς και επανεξετάζεται τον Σεπτέμβριο. Σε περίπτωση αποτυχίας τους και στην εξέταση του Σεπτεμβρίου, ο φοιτητής έχει δικαίωμα επανάληψης της εξέτασης άλλη μία φορά κατά την επόμενη ακαδημαϊκή περίοδο.

ΑΡΘΡΟ 8
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α΄ κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (παρ. 3, άρθ. 34, ν. 4485/2017). Το Πανεπιστήμιο Αθηνών εξυπηρετεί την καθημερινή μεταφορά των ΦμεΑ από τα σπίτια τους προς τους χώρους φοίτησης και αντίστροφα. Διαθέτει ειδικά διαμορφωμένο όχημα που μπορεί να μεταφέρει ταυτόχρονα πέντε ΦμεΑ από τους οποίους δύο με αναπηρικό κάθισμα ή αμαξίδιο. Η ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ λειτουργεί συνεχώς τις εργάσιμες μέρες από τις 07:00 ως τις 22:00 με δύο βάρδιες οδηγών. Κάθε ενδιαφερόμενος φοιτητής μπορεί να συμπληρώσει τη σχετική αίτηση η οποία μπορεί να ζητηθεί, να συμπληρωθεί και να υποβληθεί στη Γραμματεία του Τμήματος φοίτησης με εναλλακτικούς τρόπους (όπως περιγράφονται παρακάτω). Στόχος της ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ αποτελεί η παροχή ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και συμβουλευτικής στους Φοιτητές με Αναπηρία που φοιτούν σε όλες τις Σχολές και τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Αθηνών. Η ατομική συμβουλευτική προσφέρεται στο χώρο του Εργαστηρίου Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Φοιτητών από την Ψυχολόγο της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία. Οι ΦμεΑ μπορούν να ζητήσουν συμβουλευτική υποστήριξη για κάποιες από τις εξής δυσκολίες:

• διαπροσωπικές ή κοινωνικές σχέσεις (δυσκολίες στις σχέσεις με την οικογένεια, το άλλο φύλο ή και με φίλους - γνωστούς),

• ακαδημαϊκές δυσκολίες και άγχος εξετάσεων,

• οργάνωση μελέτης, χαμηλή αυτοεκτίμηση, άγχος ή φοβίες, προβλήματα με τη διάθεση, προβλήματα με τη διατροφή, ό,τι άλλο τους δυσκολεύει να λειτουργήσουν καλύτερα στην καθημερινότητά τους.

2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ κ.ά.

3. Η Συνέλευση του Τμήματος μετά από εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα κανονισμό,

- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα,

- αυτοδίκαια κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών,

- υποπέσουν σε παράπτωμα που εμπίπτει στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας (ν. 2121/1993) κατά τη συγγραφή των προβλεπομένων εργασιών τους,

- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης.

4. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι φοιτητές του ΠΜΣ οι οποίοι είναι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΠΜΣ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα (αρ. 35, παρ. 2, ν. 4485/2017).

5. Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές (παρ. 1., άρθ. 44, ν. 4485/2017). Συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις αξιολόγησης διανέμεται στους φοιτητές και τις φοιτήτριες του προγράμματος οι οποίοι και εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος έχουν δικαίωμα να αξιολογήσουν το ΠΜΣ ανώνυμα. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κάθε διδάσκοντα κοινοποιούνται στον ίδιο και στη Σ.Ε. και λαμβάνονται υπόψη για την βελτίωση του ΠΜΣ.

6. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της συνεδρίασης της Συνέλευσης του Τμήματος και σε χώρο του Τμήματος ή της Σχολής, παρουσία του Διευθυντή του ΠΜΣ ή του Αναπληρωτή του, του Προέδρου του Τμήματος ή του Αναπληρωτή του και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

7. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α΄ 80).

8. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος.

9. Για τη συμμετοχή τους στο ΠΜΣ «Πολιτική Οικονομία» οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στοποσότων 1.200 ευρώ ανά εξάμηνο. Η καταβολή του τέλους γίνεται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου.

ΑΡΘΡΟ 9
ΥΠΟΔΟΜΗ ΠΜΣ

1. Για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ θα διατεθούν αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

2. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ γίνεται από τη Γραμματεία του ΠΜΣ, η οποία στελεχώνεται από άτομο/α που προσλαμβάνονται από το ΠΜΣ για αυτό το σκοπό.

3. Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ μπορεί να προέρχεται από:

α) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α΄ της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), ή του ιδιωτικού τομέα,

β) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,

γ) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,

δ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

Επειδή τα λειτουργικά έξοδα του ΠΜΣ δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, μέρος των λειτουργικών του εξόδων καλύπτεται από τέλη φοίτησης/δίδακτρα.

4. Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου και των λοιπών δραστηριοτήτων του ΠΜΣ, ο οποίος κατατίθεται στο Τμήμα οικονομικών Επιστημών του ΕΚΠΑ (παρ. 2, άρθ. 44, ν. 4485/2017). Ο εν λόγω απολογισμός με ευθύνη της Κοσμητείας αποστέλλεται αμελλητί στα μέλη της ΕΣΕ (παρ. 5, άρθ. 44, ν. 4485/2017).

5. Η εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του ΠΜΣ θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 4485/2017.

ΑΡΘΡΟ 10
ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΠΜΣ

Οι διδάσκοντες του ΠΜΣ, προέρχονται, κατά 60% τουλάχιστον, από:

- μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών,

- μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών, κατόχους διδακτορικού διπλώματος εκτός κι αν το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής,

- ομότιμους καθηγητές (άρθ. 69, ν. 4386/2016) και αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών,

- διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α΄ 112),

- επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, είτε κάτοχους διδακτορικού διπλώματος, είτε μεταδιδάκτορες του Τμήματος, είτε εξαιρετικής τεχνικής εμπειρίας επιστήμονες οι οποίοι μπορεί να απασχολούνται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι με απόφαση της Συνέλευσης και πράξη του Προέδρου του οικείου Τμήματος για τη διεξαγωγή διδακτικού, κλινικού και ερευνητικού έργου, καθοριζόμενου με τη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του ακαδημαϊκού υποτρόφου και του Πρύτανη του οικείου ΑΕΙ (παρ. 7, άρ. 29, ν. 4009/2011).

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του ν. 4485/2017, άρθρο 36, η Συνέλευση του Τμήματος αξιολογεί τις ανάγκες του Π.Μ.Σ. σε διδακτικό προσωπικό και, εφόσον τα υφιστάμενα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. και οι διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α΄ 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α΄ 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011, δεν επαρκούν, με αιτιολογημένη απόφαση της Σ.Ε. ανατίθεται διδασκαλία σε:

- μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ,

- ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του άρθ. 13Α, ν. 4310/2014, της Ακαδημίας Αθηνών

- επισκέπτες καταξιωμένους επιστήμονες από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ,

- επισκέπτες μεταδιδακτορικούς ερευνητές, Έλληνες ή αλλοδαπούς νέους επιστήμονες, κάτοχους διδακτορικού διπλώματος (παρ. 7, άρ. 16, ν. 4009/2011)

ή γίνονται νέες προσλήψεις/συμβάσεις σύμφωνα με τα ανωτέρω (παρ. 1, 2, 5 και 6, άρθ. 36, ν. 4485/2017).

Η ανάθεση διδασκαλίας μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του ΠΜΣ γίνεται ύστερα από εισήγηση Σ.Ε. και έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Κάθε άλλο θέμα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του ΠΜΣ που δεν περιλαμβάνεται παραπάνω θα ρυθμίζεται από τη τη Συνέλευση του Τμήματος.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΜΕΛΕΤΙΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α΄ 131 και π.δ. 29/2018/Α΄58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

• Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο www.et.gr.

• Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• **Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:**

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ’ εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (www.et.gr). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα	Ιστότοπος: **www.et.gr**
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054	Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ **Πωλήσεις - Συνδρομές:** (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180) **Πληροφορίες:** (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000) **Παραλαβή Δημ. Ύλης:** (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)	Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**
Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30	Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

02054100312180012